

עושים! לא רק מדברים.

הקואליציה
למען שימור הרי ירושלים

החברה להגנת הטבע
ירושלים והסביבה

“ירושלים בת-קיימא”

עושים! לא רק מדברים.

סדר היום של “ירושלים בת-קיימא” לבחירות המקומיות 2008

www.green-now.org.il

ירושלים הנה בירת ישראל, בעלת נכסי טבע, תרבות ומורשת היסטורית ודתית עשירה וייחודית. תכנון ופיתוח בר קיימא המשלב שימור והגנה על העיר העתיקה והאגן הקדוש, החייאת מרכז העיר, נגיף שות לכל, טיפוח המרחב הציבורי והשטח חים הפתוחים שבעיר ומסביב לה ושיתוף הציבור בקבלת החלטות, יבטיחו איכות חיים לתושביה, תחושת שייכות וגאווה, וגם יציבו את ירושלים כמובילה בהתמודדות עם משבר האקלים העולמי.

פעילות ארגוני הסביבה מכוונת להצבת נושאי סביבה במרכז סדר היום של הבחירות לרשויות המקומיות, ואין בה משום הבעת תמיכה בכל התארגנות פוליטית או מועמד בבחירות אלה.

www.teva.org.il
www.sustainable-jerusalem.org
ליצירת קשר: spnjeru@015.net.il

“ירושלים בת-קיימא” מאגדת 60 ארגונים וועדי פעולה שעוסקים בנושאי סביבה וחברה במרחב הירושלמי. מאז הקמתה בשנת 1998 פועלים הארגונים ביחד ולחוד להגשים את חזון מגילת “ירושלים בת-קיימא”

www.sustainable-jerusalem.org

15 דקות למרכז העיר

החייאת מרכז העיר

החזרת העיר לתושביה: יצירת תמהיל שימושים במרכז העיר שיכלול דיור בהישג יד, מוסדות ציבור תרבות וחינוך, תעסוקה, תירות בילוי ומסחר, יחזק את מרכז העיר ויהווה מוקד משיכה ופעילות בשעות היום והלילה לצעירים, משפחות ותיירים; למגורים, בילוי, תעסוקה וקבלת שירותים. שימוש בר קיימא במשאבים ההיסטוריים ובנכסי המורשת ההיסטורית שבמרכז העיר והפיכתם למבני ציבור, בילוי, תירות ומסחר יתרמו לחיוניות מרכז העיר, יחשפו את צביונה הייחודי וידגישו את העושר התרבותי והחזותי שבה.

כיצד עושים זאת?

- עידוד מגורים בהישג יד לקניה והשכרה, והקמת מעונות סטודנטים במרכז העיר.
- שדרוג המרחב הציבורי ויצירת רחובות במקום כבישים.
- הנגשת מרכז העיר לתחבורה ציבורית ולאופניים.
- שימור ופיתוח המתחמים ההיסטוריים נחלת שבעה, מתחם רחוב הנביאים וסביבתו, נחלאות, מוסררה ועוד, ושילובם כאתרי תירות, תרבות, ובילוי.

אור נקי יותר

שיפור איכות האוויר בעיר יתאפשר על ידי קידום ופיתוח רשת תחבורה ציבורית ידידותית למשתמשים המגיעים אל העיר, ובתוכה, יצירת מערכת שבילים לרכיבה על אופנים ושיפור המרחב הציבורי להליכה ברגל.

כיצד עושים זאת?

- עידוד נסיעה בתחבורה ציבורית מהירה ויעילה על ידי שיפור מערך התחבורה הציבורית מהשכונות למרכז העיר ואל הקמפוסים (וללא הוספת כבישים חדשים).
- הקמת תשתיות, שבילים, חניות ומגנוני השכרות אופניים במרכז העיר ובשכונות למרכזים העירוניים, מרכזי התעסוקה מוסדות הלימוד והחינוך.
- הקניית הרגלי הליכה ונסיעה באופניים לתלמידים, סטודנטים ובוגרים.

ירוק ליד הבית

קיומם ואיכותם של שטחים פתוחים עירוניים החל בפארקים מטרופוליניים וכלה בגינות שכונתיות, וכן טיפוח המרחב הציבורי, כבעל חזות מטופחת ומסביר פנים, מהווים תנאי הכרחי לאספקת שירותים חיוניים ולהבטחת איכות חיים ורווחה לאוכלוסייה בערים.

כיצד עושים זאת?

- קידום ופיתוח שטחים ציבוריים פתוחים בעיר בכל הרמות ובמגוון סוגים החל בפארקים מטרופוליניים וכלה בגינות שכונתיות, כולל שטחים פתוחים בהם אתרי טבע עירוני וגינות קהילתיות, תוך שמירה על ערכי הטבע בהם.
- שימור משאבי טבע ייחודיים בתוך העיר - שטחים פתוחים עירוניים בעלי ערכי טבע מיוחדים כגון אתרי פריחה שונים, עמק הצבאים, עמק המצלבה, מתחם בריכת ממילא, יער ירושלים, גבעת התנ"ך ועוד, ישמרו במצב טבעי, יפותחו וינהלו בהתאם.
- העשרת הגינון העירוני על ידי גינון בצמחים מקומיים ונטיעת עצים ארץ-ישראליים.
- הקמת מנהלת לכלל השטחים הפתוחים בעיר. המנהלת תדאג לפיתוח וטיפוח השטחים הפתוחים ובין השאר להקמת מרכזים לקליטת קהל באתרי טבע עירוניים. באתרים אלו יופעלו מדריכים ותוכניות יזומות לכל המשפחה מהתקציב העירוני.
- ביצוע פעילות חינוכית והסברתית ענפה בכל סוגי השטחים הציבוריים כולל הצבת שלטי הסברה בשטחים אלה.
- שיפור חזות העיר והמרחב הציבורי על ידי:
- תחזוקה שוטפת איכותית.
- העדפת המרחב הציבורי לטובת הולכי הרגל.
- ביצוע סקר תשתיות, מדרכות וחזיתות בתים לקידום שיפור פני העיר.
- הקצאת משאבים ניכרים לטובת שיפור פני העיר באמצעות המנהלים הקהילתיים.

ירוק לכולם - שוויון והוגנות

השכונות יזכו לשוויון באספקת שירותים ובהקצאת משאבי פיתוח. המרכז הקהילתי בשכונה ועסקים מקומיים יחיו את השכונה ובכך אף יקלו על מערכות התחבורה הכלל עירוניות.

כיצד עושים זאת?

- תחזוקה שוטפת ואיכותית בכל רחבי העיר - גינון, נטיעת עצים, ניקיון, מדרכות תקינות וריהוט בכל רחוב הסרת מפגעים לצמצום הפגיעה בתושבים.
- הכנת תסקירי בריאות בכל שכונה, לרוכשי דירות ומיפוי סיכונים בריאותיים ופתרונותיהם בסיוע ועדי שכונות ולידיעת הציבור.
- בצוע עבודות תשתית חיוניות בשעות סבירות.
- הסדרת הטיפול בשפכים בכל חלקי העיר והקמת מ"ש המשרת את קו פרשת המים המזרחי של העיר.
- קידום מרכזי תרבות בשכונות, בהם ישולבו ערכי סביבה ומורשת.
- דיון ציבורי בשכונות בתוכניות בניה ופיתוח טרם הפקדתן, בתיאום עם הועדה הפיסית בשכונה.
- פיתוח אירועים למפגשים קהילתיים בגנים ובשטחים שכונתיים.

היסטוריה, מורשת ושמירה על אגן העיר העתיקה

ירושלים הנגה עיר יוצאת דופן בנכסי המורשת ההיסטורית והתרבותית. יש לפעול לשימור נכסים אלה ובראשם העיר העתיקה והאגן החזותי שסביבה, תוך שילובם במרקם העירוני של העיר המתחדשת.

כיצד עושים זאת?

- שמירה וטיפוח של אגן העיר העתיקה ומניעת ההזנחה בכל רובעי העיר העתיקה.
- עידוד השימוש בנכסי המורשת לצרכי ציבור, תירות, תרבות, בילוי ופנאי בכדי לחשוף אותם ולהנגישם לציבור הרחב.
- עידוד יצירה וכישרונות מקומיים תוך מתן במה ליוצרים ואמנים ירושלמיים ברמה העירונית והשכונתית.
- הגנה על עצים עתיקים ושימורם.

חיזוק העיר פנימה ושמירה על הרי ירושלים ירוקים

ירושלים בנויה על במת ההר והרי ירושלים עוטפים אותה ממערב. את העיר יש לבנות בתוך גבולות העיר הקיימים, תוך שמירה על איכות חיי התושבים. יש לשמר, לטפח ולחנך להמשך שמירה על נכסי הטבע, המורשת והנוף שבהרי ירושלים.

כיצד עושים זאת?

- מימוש עתודות הקרקע למגורים בעיר תוך שמירה על עקרונ דיור בר השגה.
- יצירת מקורות תעסוקה מגוונים ומספקים לכלל אוכלוסיות העיר.
- פיתוח שטחי התעסוקה בתוך העיר וכן עידוד יזמות ועסקים קטנים.
- הקלות בארנונה וסיוע עירוני לעסקים שעניינם איכות הסביבה.

הפחתת טביעת כף הרגל האקולוגית

ניהול משק אנרגיה חסכוני תוך שימוש באנרגיה מתחדשת ובניה ירוקה ישמשו כלים מקומיים בשינוי הגלובלי. מחזור אשפה וצמצום פסולת ישמרו על השטחים הפתוחים, יצמצמו את כמות הפליטות ויחנכו למודעות סביבתית.

כיצד עושים זאת?

- קידום פתרונות לאגירת מי גשמים ומערכות מים אפורים בכל בית.
- הקמת מרכזי מחזור שכונתיים והפרדת פסולת ביתית לימילי אשפה שונים בבניינים ובבתים.
- החלפת מערך תאורת הרחוב במערכת חסכנית הכוללת קולטים סולריים.
- הרחבה משמעותית של התוכניות החינוכיות בנושא ובנית מערך הסברתי מקיף לציבור הרחב.

עושים! לא רק מדברים.